

2308000104051001 / 2008000104060001 /
2008000104050011
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ADVANCE ACCOUNTING & AUDITING – III
- LEVEL 5

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **ADVANCE ACCOUNTING & AUDITING – III – LEVEL 5**
- c. Subject Code No :
2308000104051001 / 2008000104060001 / 2008000104050011

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. Show the required calculation as part of the answer.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 નીચેના બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

15

Answer the following multiple choice questions.(MCQ's)

1. રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ના કરાર પૈકી ૮૦% કામ પૂરું થયેલ છે તે બદલ રૂ. ૫,૬૦,૦૦૦ નું પ્રમાણપત્ર મળ્યું છે. કરેલ કામનો કુલ ખર્ચ રૂ. ૪,૪૮,૦૦૦ થયો હોય તો, બિન પ્રમાણિત કામ ની પડતરની કિંમત શોધો.

a) રૂ. ૧,૧૨,૦૦૦	b) રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦
c) રૂ. ૮૦,૦૦૦	d) રૂ. ૫૬,૦૦૦

80% work of the contract price Rs. 8,00,000 is completed, for which the work certified is Rs. 5,60,000. Total cost of work is Rs. 4,48,000. Find out the cost of uncertified work.

a) Rs. 1,12,000	b) Rs. 1,00,000
c) Rs. 80,000	d) Rs. 56,000

15. નીચેનાં પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?

- મજૂર કાર્યક્ષમતા એ પ્રમાણ મજૂર દરે ખરેખર કલાકોની મજૂરી અને ખરેખર મજૂરી દરે પ્રમાણ કલાકોની મજૂરનો તફાવત છે.
- માલસામાન ભાવ વિચલન + માલસામાન વપરાશ વિચલન=માલસામાન ખર્ચવિચલન,
- મજૂરી દર વિચલન + મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન = મજૂર મિશ્ર વિચલન
- મિશ્રણ વિચલન ફક્ત માલસામાન ખર્ચ અંગે જ ઉદ્ભવે છે.

Which of the following statements is correct?

- Labour efficiency variance is the difference, between wages for actual hours at standard rate and wages at actual wage rate for standard hours.
- Material price variance + Material usage variance =Material cost variance.
- Labour rate variance + Labour efficiency variance=Labour mix variance.
- Mix variance can arise only in case of Material.

Q.2 ગમે તે ચારના જવાબ આપો.

8

Answer any four.

- એક કરાર પર તા. ૧-૧-૨૦૨૩ ના રોજ કામ શરૂ થયું અને તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૩ સુધી તેના પર રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ નો કુલ ખર્ચ થયો. તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૩ ના રોજ પ્રમાણપત્ર રૂ. ૧૩,૬૦,૦૦૦ માટેનું મળ્યું છે. પ્રમાણિત કામની કિંમતના ૨૫% લેખે નફો ગણાય છે. બિનપ્રમાણિત કામની રકમની ગણતરી કરો.

On the contract work commenced on 1st Jan. 2023 and total expenditure of Rs. 12,00,000 was incurred on it till 31-12-2023. For the contract Certificate dated 31-12-2023 for Rs.13,60,000 has been received. 25% profit on certified work is calculated.

Calculate the value of uncertified work.

- એક ટ્રક નવસારી અને બરોડા વચ્ચે માલનું વહન કરે છે કે જેનું એક બાજુનું અંતર ૧૬૦ કિ.મિ. છે. ટ્રક દસ ટન શક્તિ ધરાવે છે. આ ટ્રક દરરોજની એક વળતી ટ્રિપ કરે છે. જતા ફેરામાં પૂર્ણ ક્ષમતા સુધીનું નૂર મળે છે. જ્યારે વળતા ફેરામાં ક્ષમતાના ૪૦ ટકા નૂર મળે છે. ટ્રક મહિનામાં સરેરાશ ૨૫ દિવસ દોડે છે. કુલ માસિક સ્થિર ખર્ચ રૂ. ૪૨,૦૨૨ અને ચલિત ખર્ચ રૂ. ૪૭,૫૭૮ હોય તો એક ટનદીઠ સેવા પડતર શોધો.

A Truck carries goods between Navsari and Baroda covering a distance of 160 kms. each way. The capacity of a truck is ten tons. The truck makes one round trip per day. On outward trips, freight is available to the extent of full capacity and on return 40% of capacity. The truck runs on an average 25 days a month. Total fixed expenses Rs. 42,022. and variable expenses Rs. 47,578. Find out the operating cost per ton kilometre.

3. એક કારખાનામાં પ્રક્રિયા M અને N ની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

પ્રક્રિયા	સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ લિટરના ટકા)	દાખલ કરેલ (લિટર)	ઉત્પાદન (લિટર)
M	૮%	૧,૩૦,૦૦૦	૧,૧૭,૮૦૦
N	૫%	૭૫,૦૦૦	૭૧,૪૦૦

ઉપરની માહિતી પરથી દરેક પ્રક્રિયાનો અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારો શોધો.

Information relating to Process M and N were as follows:

Process	Normal Wastage (Percentage of input)	Input (Litres)	Production (Litres)
M	8%	1,30,000	1,17,800
N	5%	75,000	71,400

Find out abnormal loss or abnormal gain for each process from the above information.

4. નીચેની માહિતી પરથી માલસામાનનાં વિચલનો શોધો :

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
જથ્થો	૨૦૦ કિલો	૨૪૦ કિલો
ભાવ	રૂ. ૪ કિલોના	રૂ. ૩.૫ કિલોના

From the following data, calculate material variances:

Particulars	Standard	Actual
Quantity	200 kg.	240 kg.
Price	Rs.4 per kg.	Rs.3.5 per kg

5. નીચેની વિગતો એક કરાર લેનારના ચોપડે ક્યાં અને કઈ રકમથી દર્શાવશો ?
રૂ. ૪૮,૦૦૦નું એક ચંત્ર તા. ૧-૩-૨૦૨૩ ના રોજ કરાર નં. બી-૩ માટે
જ ખાસ ખરીદવામાં આવેલું, તેના પર ૮% લેખે ઘસારો ગણવામાં આવે છે.

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૩ ના રોજ યંત્ર આગથી સંપૂર્ણ નાશ પામ્યું. વીમા કંપનીએ રૂ. ૨૦,૦૦૦ નો દાવો મંજૂર રાખ્યો.

State how you will deal with the following in the books of a contractor?

On 1-3-2023, a special plant of Rs. 48,000 was purchased for contract No. B-3. This plant is to be depreciated at 9% p.a. On 31-12-2023 the plant was completely destroyed by fire. Insurance co. admitted a claim of Rs. 20,000.

6. પ્રકાશ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલ છે. તેના પરથી કુલ ટન કિલોમિટર શોધો :

કુલ કિલોમિટર (મહિના દરમિયાનના)	૨,૨૦૦
કુલ ટ્રિપો	૮૦
કુલ લઈ જવામાં આવેલ લોડ	૬૪૦ ટન

The following details are obtained from the account of Prakash Transport Company. Find out total tonne kilometre:

Total kilometres during the month	2,200
No of trips	80
Total load carried	640 tonne

7. એક કારખાનામાં એક પ્રક્રિયામાં રૂ. ૧,૦૪,૦૦૦ ની કિંમતે ૪,૦૦૦ એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા. અંદાજવામાં આવે છે કે દાખલ કરેલ એકમોના ૧૦% સામાન્ય બગાડ થાય છે. સામાન્ય તથા અસામાન્ય બગાડની ભંગાર કિંમત એકમદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે ઊપજે છે. ઉત્પાદન ૩,૦૦૦ એકમોનું થયું છે. અસામાન્ય બગાડનું ખાતું તૈયાર કરો.

In a factory 4,000 units are introduced into a process at the cost of Rs. 1,04,000. It is estimated that normal loss is 10% of the units introduced. The scrap value of both the normal loss and abnormal loss is Rs. 20 per unit. Actual production is 3,000 units. Prepare Abnormal Loss Account.

8. એક વસ્તુ નંબર ૧૪૩ ના એકમના ઉત્પાદન માટે નીચે મુજબ પ્રમાણ પડતર અંદાજેલ છે :

મજૂરી ૪૦ કલાક, કલાક દીઠ રૂ. ૮

જાન્યુઆરી, ૨૦૨૪ માસમાં નીચે મુજબ મજૂરીની પડતર સાથે ૪૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન થયું.

મજૂરી રૂ. ૧,૨૭,૫૦૦, કલાક દીઠ રૂ. ૮.૫૦ લેખે.

મજૂરીનાં વિચલનોની ગણતરી કરો.

Standard cost for one unit of a product No. 143 is estimated as follows:

Labour 40 hours @ Rs. 8 per hour

400 units were manufactured during the month of January, 2024 with the following labour costs:

Labour : Rs. 1,27,500 @ Rs. 8.50 per hour.

Calculate labour Variances.

Q.3 ચંદન બિલ્ડર્સને એક કરાર રૂ. 9૮,૦૦,૦૦૦ માં મળ્યો હતો. પ્રમાણિત કામના ૮૦% પ્રમાણે પ્રથમ અને બીજા વર્ષે રૂ. ૧૪,૪૦,૦૦૦ અને રૂ. ૨૪,૦૦,૦૦૦ મળેલ છે.

13

પ્રથમ વર્ષના અંતે બાકીઓ નીચે મુજબ હતી :

વિગત	રૂ.
બિનપ્રમાણિત કામ	૨,૪૦,૦૦૦
માલનો સ્ટોક	૬૦,૦૦૦
ઘસારા બાદ યંત્ર	૧,૮૦,૦૦૦
ચાલુ કામ ખાતે (અનામત નફો)	૧,૨૦,૦૦૦
ચૂકવવાની બાકી મજૂરી	૪૮,૦૦૦
બીજા વર્ષની માહિતી નીચે પ્રમાણે હતી :	
પૂરો પાડેલ માલસામાન	૮,૪૦,૦૦૦
ચૂકવેલ મજૂરી	૫,૦૪,૦૦૦
ખાસ યંત્ર (૬ માસ પછી)	૧,૨૦,૦૦૦
પરોક્ષ ખર્ચા	૧,૨૦,૦૦૦
અન્ય ખર્ચા (બીજા કરારના રૂ. ૨૪,૦૦૦ સહિત)	૮૬,૦૦૦
સ્ટોર્સમાં પરત કરેલ માલ	૧૨,૦૦૦
કરારની જગ્યા પરથી ચોરાઈ ગયેલ માલ	૧૦,૮૦૦
કરારની જગ્યા પરથી ચોરાઈ ગયેલ યંત્ર (વર્ષના અંતે)	૨૪,૦૦૦
બીજા વર્ષના અંતે બાકીઓ :	
બિનપ્રમાણિત કામ	૩,૦૦,૦૦૦
માલનો સ્ટોક	૩૬,૦૦૦
ચૂકવવાની બાકી મજૂરી	૨૪,૦૦૦

યંત્ર પર ઘટતી જતી બાકીની રીતે ૧૦% ઘસારો માંડી વાળો. બીજા વર્ષને લગતું કરાર ખાતું બનાવી યોગ્ય નફો નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જાવ.

Chandan builders received a contract of Rs. 78,00,000. Cash received at the first year and second year, which is 80% of work certified was Rs. 14,40,000 and Rs. 24,00,000 respectively.

Balances at the first year ended were as under

Particular	Rs.
Uncertified work	2,40,000
Stock of materials	60,000
Plant (after depreciation)	1,80,000
Work-in-progress A/c (reserve profit)	1,20,000
Unpaid wages	48,000
Second year details were as under:	
Material Issued	8,40,000
Wages Paid	5,04,000
Specific Plants (after 6 months)	1,20,000
Indirect Expenses	1,20,000
Other expenses (including Rs. 24,000 of other contract)	96,000
Material returned to stores	12,000
Material stolen from the place of contract	10,800
Machinery stolen from site (at the year end)	24,000
Balance at end of second year:	
Uncertified work	3,00,000
Stock of Materials	36,000
Unpaid wages	24,000

Calculate 10% depreciation on plant as per reducing balance method. Prepare a contract account relating to the second year by taking profit as you think proper to the profit and loss a/c.

અથવા

OR

X નામની વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા બાદ પ્રાપ્ત થાય છે. નીચે આપેલ માહિતી પરથી પ્રક્રિયાઓનાં ખાતાં તૈયાર કરો.

13

વિગત	પ્રક્રિયા-૧ રૂ.	પ્રક્રિયા-૨ રૂ.	પ્રક્રિયા-૩ રૂ.
માલસામાન	૧૦,૪૦૦	૭,૯૨૦	૧૧,૮૪૮
સીધી મજૂરી	૮,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૧૬,૦૦૦
ઉત્પાદનના પરોક્ષ ખર્ચા	૮,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૧૬,૦૦૦

અન્ય માહિતી:	ખરેખર ઉત્પાદન એકમો	સામાન્ય બગાડ	દરેક એકમ દીઠ ભંગાર કિંમત
પ્રક્રિયા નં. ૧	૮૫૦	૫%	રૂ.૮
પ્રક્રિયા નં. ૨	૮૪૦	૧૦%	રૂ.૧૬
પ્રક્રિયા નં. ૩	૭૫૦	૧૫%	રૂ.૨૦

પ્રક્રિયા નં. ૧માં ૧,૦૦૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૧૨ ના ભાવે દાખલ કર્યા હતા.

Product X is obtained after it passes through three distinct processes. You are required to Prepare Process Accounts from the following information:

Particulars	Process-1 Rs.	Process-2 Rs.	Process-3 Rs.
Materials	10,400	7,920	11,848
Direct Wages	8,000	12,000	16,000
Production Overheads	8,000	12,000	16,000

Particulars	Actual output in units	Normal loss	Value of scrap per unit Rs.
Process-1	950	5%	8
Process-2	840	10%	16
Process-3	750	15%	20

1,000 units at Rs. 12 per unit were introduced in process-1.

Q.4

- a) ઓમ ટ્રાવેલ્સ પાસે એક લકઝરી બસ છે. બસની પડતર કિંમત રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ છે. તેનું અંદાજી ઉપયોગી આયુષ્ય ૧,૦૦,૦૦૦ કી.મી છે. જાન્યુઆરી ૨૦૨૪ દરમિયાન આ વાહને ૧૫ દિવસ માટે દરરોજ ૧૦ રાઉન્ડ ટ્રિપ કરી છે અને ૧૦ દિવસ માટે રોજની ૫ રાઉન્ડ ટ્રિપ કરી છે. સમારકામ ખર્ચ ઘસારા ખર્ચના ૫૦% લેખે અંદાજવામાં આવે છે. સમય દરમિયાનના પેસેન્જર કિમી અને ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ છે.

કી.મી	પેસેન્જર	ખર્ચ	રૂ
૧	૨૫,૦૦૦	(૧) પેટ્રોલ ખર્ચ	૪૦,૦૦૦
૨	૨૦,૦૦૦	(૨) લ્યુબ્રિકેટિંગ ઓઇલ	૨૦,૦૦૦
૩	૧૫,૦૦૦	(૩) ડ્રાઇવરનો પગાર	૨૪,૦૦૦
૪	૧૦,૦૦૦	(૪) વીમા પ્રીમિયમ	૧,૦૦૦
૫	૧૦,૦૦૦	(૫) લાઇસન્સ ફી	૩,૦૦૦
		(૬) અન્ય ચલિત ખર્ચ	૨૧,૦૦૦

જો ચોખ્ખી કમાણીના ૫૦% લેખે નફો મેળવવો હોય તો પેસેન્જર કિમી દીઠ પડતર અને ભાડાની ગણતરી દર્શાવતું સેવા પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

8

Om Travels has a Luxury bus. The cost of bus is Rs. 1,00,000 and estimated useful life is 1,00,000 km. During January 2024 the bus has made 10 round trips per day for 15 days and 5 round trips per day for 10 days. Repairing charges is estimated to be 50% of depreciation charges. The details regarding expenses and passenger km during this period is as under:

km	Passengers	Expenses	Rs.
1	25,000	(1) Petrol	40,000
2	20,000	(2) Lubricant oil	20,000
3	15,000	(3) Salary of driver	24,000
4	10,000	(4) Insurance premium	1,000
5	10,000	(5) License fee	3,000
		(6) Other Variable expenses	21,000

If 50% of the net earnings are to be earned, Prepare an operating cost sheet showing the calculation of cost per passenger km and the fare.

અથવા
OR

a) (1) એક વસ્તુનું પ્રમાણ મિશ્રણ અને ખરેખર મિશ્રણ નીચે મુજબ છે :

6

પ્રમાણ	ખરેખર
A : ૧૨૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૧૦	૧૬૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૧૨
B : ૧૮૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૨૦	૧૨૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૨૫

ગણતરી કરો :

1. માલસામાન ખર્ચ વિચલન
2. માલસામાન ભાવ વિચલન
3. માલસામાન વપરાશ વિચલન

Data about standard mix and actual mix are as follows of a product:

Standard	Actual
A: 120 units, per unit Rs. 10	160 units, per unit Rs. 12
B: 180 units, per unit Rs. 20	120 units, per unit Rs. 25

1. Materials cost variance.
2. Materials price variance.
3. Materials usage variance.

(2) નીચેની માહિતીના આધારે મજૂરી દર વિચલન શોધો :

2

પ્રકાર	પ્રમાણ	ખરેખર
કુશળ	૨૦૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ.૪૦	૨૧૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ.૪૪
અર્ધકુશળ	૨૦૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ.૩૦	૧૯૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ.૨૮

The data about wages paid in a factory are as follows:

Type	Standard	Actual
Skilled	200 hours at Rs. 40	210 hours at Rs. 44
Semi-skilled	200 hours at Rs. 30	190 hours at Rs. 28

Calculate Labour Rate Variance.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

6

Write a short note. (any two)

1. કરારમાં ભાવવર્ધક કલમ
Price escalation clause in contract
2. સેવા પડતર પધ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો
Meaning and characteristics of operating costing
3. પ્રક્રિયા પડતરમાં ઘટ અને બગાડ
Losses and Wastage in Process.
4. પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિના ફાયદા
Advantages of Standard Costing.
